

Gledališka kritika

Romantična (skoraj) komedija v karanteni

Goran Vojnovič, 14 dni, krstna uprizoritev,
SLG Celje, ogled premiere 11. februarja

Petra Vidali

Dramo Gorana Vojnoviča 14 dni so napovedali kot delo, ki preučuje vpliv epidemije na naše intimne odnose. Dramatik si je zamislil takšno izhodiščno dramsko situacijo: On, mož, mednarodno uveljavljen gledališki režiser, se v razraščajoči se epidemiji z odločbo o karanteni nenapovedano vrne domov k Njej, ženi, visokošolski predavateljici in znanstvenici. Poročena sta že več kot trideset let, njuna hčerka živi prav tako v tujini, tudi ko je bilo mogoče neovirano prehajati meje, so med sabo komunicirali skoraj izključno na daljavo. In zdaj bosta torej morala z ženo brez zasilnih izhodov skupaj preživeti dva tedna.

Četudi je zaprtost med domače štiri stene brez dvoma izpisala marsikatero dramo, tudi tragedijo, najbrž ni mogoče reči, da je bila epidemija vzrok zanje. Bila je povod, ki je manifestiral in pospešil trajajoče procese. Tako je tudi v Vojnovičevi drami - epidemija je okvir, ki omogoči zaplet in prinese nekaj domislic, vendar nikakor ne zavezujočih. Ne gre, skratka, za nov, epidemiološki žanr, temveč za uporabo epidemioloških fenomenov za tradicionalen žanr ljubezenske drame.

Kar se je zgodilo med Njim in Njo, se dogaja med vsemi dolgoletnimi partnerji - oddaljijo se. Kar se jima zgodi med karanteno, pa se naključnim ali prej vsaj nepovezanim ali nenaklonjenim moškim in ženskam (po brodomolu, zasilnem pristanku jadralnega letala itd.) zgodi v romantičnih komedijah - skozi trke se zblížajo. Ker to ni cenena zgodba, 14 dni nima hepienda, ampak če se bosta On in Ona že razšla, se vsaj ne bosta razšla kot tujca. Četudi je "drama s komičnimi elementi" najbrž ustrezna oznaka za realna dogajanja v času prisilnih sobivanj, je za sicer spretno Vojnovičevo umetniško obdelavo škoda, da ni ubrala bolj eksplicitnega komedijskega modusa, ampak ostaja na pol poti med žanri in nakloni. In ker nimamo veliko ne slovenskih ločitvenih dram ne (skoraj) romantičnih komedij, je še bolj škoda, da se protagonista ne zdita ravno slovenska. Saj ne, da ne bi imeli gledaliških režiserjev, ki režirajo v tujini, ampak na pretek jih pa tudi nimamo. Takega, ki bi kot ta v drami skakal po vseh koncih Evrope, imamo enega. (Z izbiro gledališkega poklica smo res dobili nekaj samonašalnih misli o težavah gledališč in gledališčnikov v pandemiji, a so tudi te bolj ali manj samo že prežvečene floskule.) Znanstvenikov na tujem imamo sicer več, a če že govorimo o verjetnosti - protagonistka, ki je trideset let poročena, je definitivno

prestara za začetek kariere na tujem. Razumljivo je, da sta bila za zaplet in razplet potrebna protagonista, ki ju ni doma, vendar izbira tako visokega statusa zmanjša možnost, da bi publika predstavo in njeno sporočilo vzela za svoja.

Režija Ajde Valc je dinamična, izkoristi vse še tako bežne in nezavezujoče oprimke. V dramskem besedilu karantenske dneve/prizore zaznamujejo radijska poročila o številu opravljenih testov, številu okuženih, hospitaliziranih in mrtvih ter najnovejših vladnih ukrepov. (Efemernih) ukrepov v uprizoritvi ni, to naše vsakdanje štetje pa je podvrženo pospeševanju, brisanju in preskakovanju, da ostane samo še nesmiselno recitiranje naključnih števil. To razbije monotonijo, hkrati pa sugerira, da so v tem času človeška življenja res samo številke. Tako kot doda nekaj teže epidemiološkemu delu, tudi na drugem, komedijskem polu potencira nastavke.

Ona, Jagoda, in On, **Branko Završan**, tako od začetka do konca vzdržujeta blago karikiran, lahkotno komičen naklon, in to jima prav dobro uspeva. Ona ima za aktivno zapolnitev in komične učinke na voljo nekaj več sredstev in jih s pridom izkoristi.

Uprizoritev je umeščena na veliki oder, in sicer tako, da je v sredini odra podij, na katerem se med dvema kavčema dogaja vsa drama. Seveda se lahko za to najde dobra argumentacija - ves oder našega življenja se je v času pandemije res zmanjšal na domači ring. Vseeno pa bi se najbrž zdelo na majhnem odru, kamor se ponavadi uvrščajo komorne drame parov, kakšno prazno mesto manj prazno. Sklepamo, da se je umetniško vodstvo za takšno povečanje drame in predstave odločilo predvsem zaradi pragmatičnih razlogov, torej zato, ker ob omejitvah v malo dvorano ne spravijo dovolj publike.

Ne gre za nov žanr, temveč

*za uporabo epidemioloških
fenomenov za tradicionalen
žanr ljubezenske drame*

Ustvarjalci uprizoritve

Režiserka **Ajda Valcl**
Scenografka **Urša Vidic**
Kostumografka **Sanja Grcić**

Avtorica glasbe **Polona Janežič**
Koreograf **Željko Božić**
Lektorica **Živa Čebulj**
Oblikovalec svetlobe **Andrej Hajdinjak**
Asistentka kostumografke **Monika Colja**
Igrata
On **Branko Završan**
Ona **Jagoda**
Na posnetkih
Janja Lucija Harum
Novinarka **Živa Čebulj**

Jagoda in **Branko Završan**
se dobro znajdetata v komičnih legah.

Foto: Jaka BABNIK